

De Vlaamse kwalificatiestructuur

Beroepskwalificaties: procedure en toepassingen

11 mei 2009

Inleiding

- Thema workshop → Beroepskwalificaties
  - Procedure
  - Toepassingen
- Structuur uiteenzetting:
  - Wat is een beroepskwalificatie
  - Hoe komt een beroepskwalificatie tot stand
  - Hoe worden beroepskwalificaties toegepast

(1) Wat is een beroepskwalificatie?

- Een **beroepskwalificatie** is:
  - een afgerond geheel van competenties waarmee een beroep kan worden uitgeoefend
  - Verbonden aan een kwalificatieniveau van de kwalificatiestructuur
- Een **erkende beroepskwalificatie** is:
  - een afgerond geheel van competenties waarmee een beroep kan worden uitgeoefend en waarvan de Vlaamse Regering beslist dat ze aan inhoudelijke en vormelijke kwaliteitseisen voldoet en waarvoor een bewijs kan worden uitgereikt
- Beroepskwalificaties spelen een belangrijke rol in de **afstemming** van de werelden van **leren en werken**
  - De beroepswereld hanteert de kwalificatiestructuur om duidelijk te maken welke beroepskwalificaties belangrijk zijn voor de arbeidsmarkt
  - Onderwijs- en opleidingsverstrekkers geven vorm aan de opleidingen die naar de gevraagde kwalificaties leiden
- Beroepskwalificaties kunnen ingeschaald worden op elk van de 8 niveaus van de KS

(2) Hoe komen beroepskwalificaties tot stand?

- Volgens een procedure in drie fasen:
  - Beschrijven van de competenties
  - Niveaubepaling (inschalen)
  - Erkennen door de Vlaamse regering en registratie

2.1 Beschrijving

- Wie doet de beschrijving?
  - SERV beschrijft beroepscompetentieprofielen (verder BCP) in samenwerking met de sociale partners
- Hoe gebeurt de beschrijving?
  - Beroepscompetentieprofielen → inhoudelijke basis van de beroepskwalificaties.
  - SERV garandeert paritaire vertegenwoordiging van actoren uit betrokken bedrijfstak(ken).
  - Reikwijdte en gedetailleerdheid van beroepskwalificaties hangen af van de beroepscompetentieprofielen

2.2 Inschaling (1)

- Wie dient in bij wie?
  - SERV legt BCP voor erkenning als beroepskwalificatie voor aan Agentschap voor Kwaliteit in Onderwijs en Vorming (Agentschap)
- Wie schaaft in?
  - Sectorspecifieke commissies ad hoc binnen het Agentschap
  - Samenstelling sectorspecifieke commissie:
    - Werkgevers- en werknemersorganisaties → aanduiding SERV
    - Onderwijsverstrekkers → aanduiding VLOR
    - Publieke opleidingsverstrekkers → aanduiding VDAB/Syntra
    - Twee onafhankelijke inschalingsexperts → aanduiding Agentschap
  - Sectorspecifieke commissie bevat een gelijk aantal vertegenwoordigers van werkgevers en- werknemersorganisaties enerzijds en van onderwijs- en opleidingsverstrekkers anderzijds

2.2 Inschaling (2)

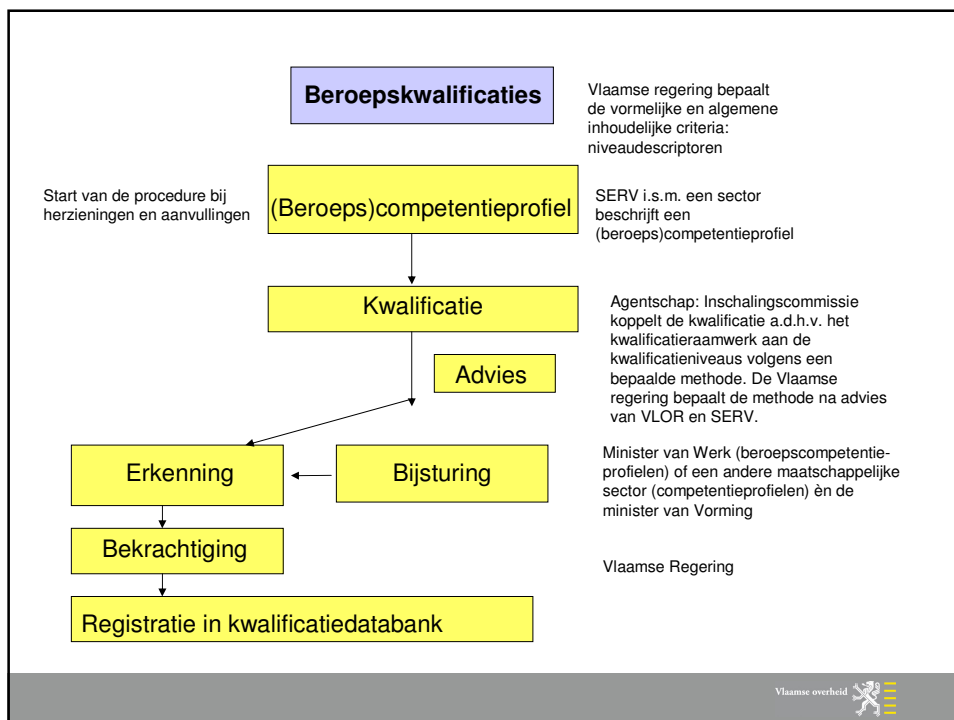
- Hoe schaal men in?
  - De inschalingscommissie vergelijkt BCP met de niveaudecriptoren van het kwalificatieraamwerk
  - Om het inschalingsproces te objectiveren zal er voorzien worden in een inschalingsmethode
  - Tijdens de inschaling verandert er inhoudelijk niks aan het BCP.

2.3 Erkenning en registratie (1)

- Wie erkent op vraag van wie?
  - Het Agentschap formuleert erkenningsadvies met een voorstel tot inschaling aan de minister, bevoegd voor Vorming, en aan de voor de kwalificatie functioneel bevoegde minister.
  - De Vlaamse Regering...
    - Erkent de kwalificatie
    - Of vraagt om de inschaling bij te sturen
  - BCP erkend als beroepskwalificatie op gezamenlijk voorstel van...
    - De minister bevoegd voor Vorming
    - De minister bevoegd voor Werk
    - Desgevallend de functioneel bevoegde minister

2.3 Erkenning en registratie (2)

- Hoe lang neemt het erkenningsproces?
  - Tss. erkenningsaanvraag en beslissing Vlaamse Regering & tss. erkenningsaanvraag en vraag tot bijsturing → maximaal 10 weken
  - Tussen vraag tot bijsturing en definitieve beslissing → maximaal 8 weken
- Hoe gebeurt de registratie?
  - Agentschap registreert erkende beroepskwalificaties in een kwalificatiedatabank
  - Kwalificatiedatabank → alle erkende kwalificaties + wijze waarop ze kunnen verworven worden

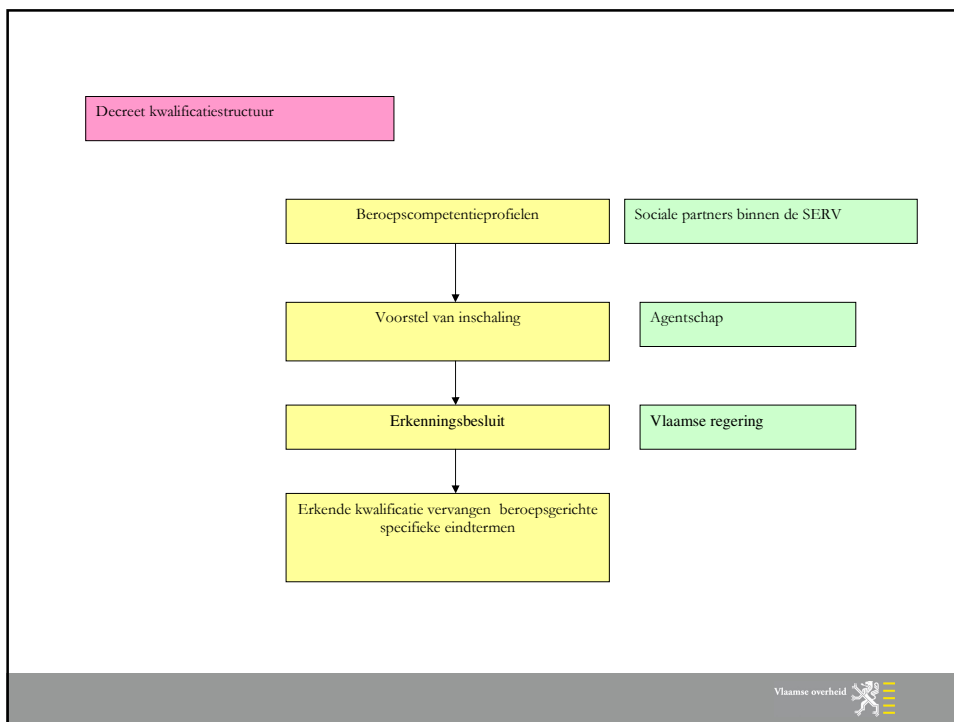

Uitvoeringsbesluit Procedure

- Vlaamse Regering bepaalt procedure voor beschrijving en inschaling beroepskwalificaties na advies VLOR en SERV in apart uitvoeringsbesluit
- Het uitvoeringsbesluit bevat ten minste:
  - Model voor beschrijven van BCP's gebruik makend van descriptorelementen
  - Marginale toetsing BCP's aan format
  - Methodiek voor de niveaubepaling van kwalificaties
  - Marginale toetsing werkzaamheden sectorspecifieke commissies aan de inschalingsprocedure en descriptorelementen
  - Wijze waarop het Agentschap een voorstel tot inschaling formuleert wanneer er geen consensus is

(3) Toepassingen: kader voor opleidingen

- Principe: overnemen verwachtingen sociale partners in opleidingen → betere aansluiting met arbeidsmarkt en garantie op civiel effect.
- Opleidingsverstreckers gebruiken beroepskwalificaties om hun aanbod vorm te geven:
  - Opleidingen VDAB-Competentiecentra
  - Ondernemingstrajecten Syntra-Vlaanderen
- Erkende beroepskwalificaties zijn ook te bereiken einddoelen voor de beroepsvorming in onderwijs
  - Vervanging specifieke eindtermen voor beroepsgerichte onderdelen
  - Erkende beroepskwalificaties opgenomen in onderwijskwalificaties → eindtermen, specifieke eindtermen, beroepskwalificaties

Onderwijskwalificatie	Kwalificatieniveau
Eindtermen lager onderwijs	1
Eindtermen voor de basiseducatie	2
Eindtermen tweede graad BSO + beroepskwalificatie(s)	2
Eindtermen 2 ^{de} leerjaar derde graad BSO + beroepskwalificatie(s)	3
Eindtermen + specifieke eindtermen derde graad ASO	4
Eindtermen derde graad TSO + beroepskwalificatie(s) of specifieke eindtermen derde graad TSO	4
Eindtermen derde graad KSO + beroepskwalificatie(s) of specifieke eindtermen derde graad KSO	4
Eindtermen derde graad BSO (zevende jaar) + beroepskwalificatie(s)	4
Eindtermen Aanvullende algemene vorming voor het volwassenenonderwijs ¹¹ + beroepskwalificatie(s)	4
Beroepskwalificatie(s)	4 en 5

Vlaamse overheid

(3) Toepassingen: kader voor EVC

- Principe: overnemen verwachtingen sociale partners in EVC → betere aansluiting met arbeidsmarkt en garantie op civiel effect.
- EVC-aanbieders gebruiken beroepskwalificaties om assessments voor EVC uit te werken:
  - Beroepskwalificaties zijn referenties bij onderling afstemmen EVC-procedures → competenties personen beoordeeld op basis van dezelfde beroepskwalificatie ongeacht de organisatie waar zij zich aandienen of finaliteit procedure.
  - Referentie om competenties te erkennen voor wie geen kwalificatie heeft of dat niet kan aantonen met een bewijs

(3) Toepassingen: kader voor (leer)loopbaanbegeleiding

- Referentie bij oriëntatie en/of begeleiding van studieloopbanen en loopbanen
  - Referentie voor leerlingen
  - Referentie voor werknemers en werkzoekenden

(3) Toepassingen: kader om kwalificatiebewijzen te vergelijken

- Eenduidige certificering + verduidelijking van inhoud kwalificatiebewijzen
- Basis om gelijkwaardigheid van kwalificatiebewijzen te bepalen
- Europese vergelijkbaarheid verbeteren door koppeling kwalificaties aan niveaus EQF